

Hijabsaken

Journalist: Tove M. E. Bjørnå

Prosjekt: Bruk av religiøse hodeplagg til politiuniformen/Hijabsaken

Publikasjon: Stavanger Aftenblad

Under følger liste over saker med journalistens byline. Saken ble også belyst av flere redaksjonelle medarbeidere i perioden.

Stavanger Aftenblad:

- 26. september 2008: Hun vil bruke hijab til politiuniformen
- 26. september 2008: Tillatt i flere andre land
- 26. september 2008: Politidirektoratet skal se på andre lands praksis.
- 30. oktober 2008: Keltoum mottar både støtte og sjikane.
- 30. oktober 2008: Forbud kan være lovbrudd
- 6. november 2008: Sv vil tillate hijab i politiet
- 22. januar 2009: Danskene vil forby dommere å bruke hodeplagg
- 22. januar 2009: Hijab og turban kan komme i norske rettssaler
- 23. januar 2009: Justisdepartementet: Hijab-saken hemmelig
- 23. januar 2009: Islamsk råd vil bistå
- 30. januar 2009: Håper hijab-debatten vil gi økt aksept
- 5. februar 2009: Er glad hun våget
- 5. februar 2009: Har jobbet for dette lenge
- 5. februar 2009: Vanskelig for Killengreen
- 18. februar 2009: Nei til hijab vil undertrykke muslimske kvinner
- 20. februar 2009: Hva skjedde egentlig i hijab-saken
- 21. februar 2009: Frykter flere vil si nei til hijab-ansatte
- 21. februar 2009: Sandstøl roser snuoperasjon
- 6. mars 2009: Missoum vil vite hva som skjedde

I tillegg til artiklene supplerte jeg med nettsaker som ble publisert på Aftenbladet.no, og et innslag på TV Aftenbladet.

Stavanger Aftenblad
Nykirkebakken 2
Postboks 229
4001 Stavanger
Telefon: 05150
Nyhetsredaktør: 41559360

Tove M. E. Bjørnå
Rødhettestien 37
4314 Sandnes
Mobiltelefon: 480 23 879

6.a) Når og hvordan kom arbeidet i gang, hva var ideen som startet det hele?

6.a.1) Keltoum H. Missoum: Stavanger Aftenblad mottok tips om at 23 år gamle Keltoum H. Missoum ville henvende seg til politimyndighetene for å få svar på om hun kunne bruke hijab til politiuniformen. Hun ønsket å studere ved Politihøgskolen, men ville kun søke dersom det var mulig å bruke hijab til uniformen under yrkesutøvelsen. Missoum som var 23 år, er bosatt i Sandnes med samboer og tre barn.

Drøm: Hun hadde lenge drømt om å bli politi. Blant annet hadde hun samlet informasjon om utdannelsen i en perm helt fra 2002. Hun snakket godt norsk, var i ferd med å opparbeide seg studiekompetanse og hadde klare formeninger om at kvinnelige politibetjenter som bar hijab ville øke nordmenns toleranse overfor muslimer og andre minoriteter. Hun var klar over at mange ser på hijab som et kvinneundertrykkende plagg, men ønsket å vise at hun og andre hijabbærende kvinner kunne være sterke og selvstendige, og hun ønsket å fortelle at hun selv hadde valgt å bruke hodeplagget. Hijaben var viktig for henne i forhold til religionsutøvelsen.

Ikke hjelpeløs: Undertrykkelsen følte hun i møte med det norske samfunnet, der hun mente jenter med hijab ble sett på som hjelpeløse og ikke i stand til å stå opp for egne rettigheter. Og hun mente at hodeplagget faktisk var til hinder når muslimske kvinner skulle ut på arbeidsmarkedet. Missoum hadde tidligere jobbet som securitasvakt, først uten hijab, senere med. Hennes beslutning om å bære hodeplagget permanent førte til at hun måtte slutte i den jobben.

Ville være ressurs: Hun pekte også på behovet for minoriteter i politiet, og mente at hun som muslimsk kvinne lettere ville kunne få innpass og tillit hos kvinner med minoritetsbakgrunn. Hun ville kunne representere noe trygt og kjent. Keltoum Hasnaoui Missoum var klar over at saken kunne komme til å skape debatt. At den skulle få det omfanget den fikk, var det vel ingen som så for seg.

6.a.2) Hvorfor tok vi saken? Missoums forespørsel ville utvilsomt utfordre nordmenns holdninger til religiøse minoriteter, og da spesielt til muslimer. At store deler av den norske opinionen i utgangspunktet er skeptisk til innvandring, etter 11. september særlig til muslimer, er vel kjent. Mange er også skeptiske til bruk av hijab og ser på den som kvinneundertrykkende, blant annet fordi vi hører at kvinner flere steder i verden risikerer straff dersom de ikke dekker seg til.

6.a.2.1) Kriminalitet: Det norske samfunnet har utfordringer når det gjelder integrering av mennesker med annen kulturell og religiøs bakgrunn. At spesielt menn med ikke-vestlig bakgrunn står for en betydelig del av voldskriminalitet og voldtekter er omtalt og dokumentert, blant annet av Stavanger Aftenblad.

6.a.2.2) Forholdet til politiet: Skepsisen og konfliktene denne gruppen opplever i forhold til norsk politiet har tilspisset seg. Det er gjengs oppfatning at minoriteter bør rekrutteres inn i politiet for at etaten skal nærme seg disse gruppene og samtidig

speile samfunnet. Hvor langt er politietaten villig til å strekke seg for å rekruttere minoriteter? Missoums forespørsel kunne bli en prøvesten – og ble det.

6.a.2.3) Nøytralt rettsvesen: Hva med nøytralitetsprinsippet i politiuniformen? At ingen symbolikk eller tegn på tilhørighet skal provosere menneskene politiet betjener. Hvordan vil en eventuell positiv beslutning påvirke andre yrkesgrupper? Ville nordmenn akseptere dommere med turban i rettssalen?

6.a.2.4) Politikk: Vi vurderte også de politiske motsetningene som kunne dukke opp i kjølvannet av denne saken. Høyresidens invandrerskeptiske holdninger mot venstresidens toleranse. Samtidig så vi en potensiell kime til konflikt innad i den rød-grønne regjeringen.

Tanken om forståelse, integrering og toleranse som den akademiske delen av arbeiderpartiet forfekter mot aktivistene i Ap og Sv som ville trekke frem tildekkingen som kvinneundertrykkende.

Ville regjeringen forstå den sprengkraften som ligger i livssyns og verdispørsmål?

6.a.2.5) De muslimske kvinnene: Hvordan ville andre muslimske kvinner oppleve Missoums utspill? Hvilken innvirkning ville det ha på deres liv og virke?

6.a.2.6) Den lille kvinne: I tillegg var dette "en liten kvinne" som utfordret et etablert system og nordmenns holdninger. Jeg ønsket derfor å vise mennesket Missoum, sånn at leserne ikke bare så muslimen. Jeg ønsket å beskrive hennes livssituasjon, holdninger, tanker og følelser.

6.b) Hva var den sentrale problemstilling ved starten av prosjektet?

6.b.1) Prinsipiell sak: Saken fremsto som en god nyhetssak med lokalt utspring og nasjonalt tilsnitt, og med mange prinsipielle sider. Vi ønsket å formidle nyheten og skape debatt. Vi ville også være først ute med beslutningen når den ble fattet.

6.b.2) Mange innfallsvinkler: Antallet innfallsvinkler til saken virket uendelige. Vi konsentrerte oss i første omgang om å kontakte kvinnen som hadde sendt forespørselen, vi ønsket å fortelle leserne om innholdet i selve brevet og hennes historie. Det var viktig å etablere et godt forhold til henne ettersom saksbehandlingen kunne ta tid, og vi ønsket å formidle hennes reaksjoner på debatten underveis. Hun ville også bli en nyttig kilde for oss i den videre saksgangen. I utgangspunktet var hun skeptisk til store medieoppslag, men tok i mot oss i hjemmet sitt.

6.b.3) Åpenhet og offentlighet: Vi mente fra dag én at dette var en sak for åpen debatt og offentlighet før en avgjørelse ble fattet. Derfor ble det et mål for oss å trenge inn i saksbehandlingen.

Vi måtte først av alt få en bekreftelse på at brevet var mottatt, og sjekket om det hadde vært lignende henvendelser tidligere.

Vi tok kontakt med opptakskontoret ved Politihøgskolen og uniformsavdelingen i Politiet og fikk vite at de hadde mottatt flere lignende henvendelser tidligere. Derfor hadde de bedt Missoum om å sende brevet til Politidirektoratet som kunne ta den endelige avgjørelsen på om religiøse hodeplagg kunne brukes til uniformen.

Vi tok kontakt med direktoratet og hadde vårt første møte med informasjonsavdelingen. Vi fikk bekreftet at saken var til behandling, men direktoratet ønsket ikke å kommentere ytterligere.

Vi ga tydelig beskjed om at vi ønsket å følge saksgangen, at dette var en viktig prinsipiell sak og at vi kom til å følge tett opp. I mellomtiden var det bare å starte arbeidet med å belyse og få fram ulike syn og konsekvenser..

6.c) Redegjør kort for hva som er genuint nytt i saken.

6.c.1) Konkret forespørsel om uniformsreglementet: Den konkrete forespørselen i brev form om bruk av hijab til politiuniformen var ny. Da vi kontaktet opptakskontoret ved Politihøgskolen og uniformsavdelingen i politiet, fikk vi vite at de hadde fått flere lignende forespørsler fra muslimske kvinner. Nå ønsket Politihøgskolen en endelig avklaring: Skulle personer med ulik religiøs tilknytning få bruke religiøse hodeplagg til politiuniformen?

Politihøgskolen hadde derfor bedt Keltoum Hasnaoui Missoum henvende seg til Politidirektoratet.

6.c.2) Tåkelagt: Etter hvert tok saken en retning vi i utgangspunktet ikke kunne forutse. Det virket som om Politidirektoratet og Justisdepartementet ikke ønsket åpenhet rundt saken. Vi fikk en følelse av at dette var en sak Politietaten ønsket skulle gå ubemerket gjennom beslutningsleddene. Inntrykket ble etter hvert at de ønsket minst mulig åpenhet og debatt om saken.

Saksbehandlingen virket diffus og tåkelagt, Politidirektoratets innstilling var umulig for oss og Justisdepartementets egen arkivtjeneste å oppspore. Vi fikk ikke kontakt med ledelsen i direktoratet og departementet, ingen ville kommentere saken eller kunne si noe om hvor saken lå.

Det ble derfor viktig å finne ut hvor saken var i systemet, hvem som behandlet den, slik at vi kunne nå vårt mål: En offentlig debatt om Politidirektoratets og politidirektørens innstilling.

Samtidig jobbet vi for å finne ut hvordan saksgangen vil være i Justisdepartementet.

6.d) Kort beskrivelse av organiseringen av arbeidet, metodebruk, kildebruk, problem underveis.

6.d.1) Arbeidsfordeling: I og med at undertegnede jobber ved et av Stavanger Aftenblads lokalkontor (Sandnes), var det nødvendig at jeg fortsatte arbeidet med den løpende nyhetsdekningen og fulgte opp mine daglige ansvarsområder.

Det ble derfor viktig å gjøre avtale med nyhetsledelsen om at andre i redaksjonen kunne trø støttende til når det gjaldt den generelle dekningen av saken, det å få frem ulike synspunkter, få fatt i sentrale politikere osv. Jeg skulle konsentrere meg om saksbehandlingen og holde kontakten med Missoum, samtidig som jeg hele tiden

kom med innspill. Når det ble ledig kapasitet, jobbet jeg med relaterte saker, blant annet ved å belyse praksis i naboland som Sverige, Danmark og England.

6.d.2: Ring ring: Jeg ringte ukentlig til informasjonsavdelingen i Politidirektoratet. Det hadde en rullerende vaktordning som førte til at jeg stadig møtte nye mennesker i telefonen. Hver gang måtte jeg presisere hvilken sak det gjaldt, og at jeg ønsket å få vite noe om utviklingen.

Jeg holdt løpende kontakt med Missoum som fikk samme svar som meg: "Ingenting nytt, saken er til behandling."

Jeg prøvde å få direkte kontakt med og kommentar fra politidirektør Ingelin Killengreen, men fikk nei og det sedvanlige svaret: "Saken er til behandling."

Samtidig jobbet jeg med å få justisminister Knut Storberget i tale. Heller ikke han ville uttale noe for offentligheten.

Jeg skjønnte etterhvert at jeg ikke kom noen vei med å forholde meg til informasjonsavdelingen i Politidirektoratet.

6.d.2) Løpende dekning: Det var ikke vanskelig å finne vinklinger på saker i postlistene til Politidirektoratet, som følge av tips og kreativ tenkning. Politiorganisasjonene, politimesteren i Rogaland, lokale og nasjonale politikere, organisasjonen mot offentlig diskriminering, Islamsk råd, likestillingsombudet og nettdebattene. Alt ga grunnlag for stadig nye og belysende saker. Vi tok kontakt med politiet i Danmark, Sverige og Storbritannia for å sjekke praksis.

Det var viktig for å oss å få frem bredden og dybden i saken, og vi fulgte opp med saker som viste til praksis i andre yrkesgrupper som det offentlig militæret, tollvesenet og rettssalene, samt fra private bedrifter der hodeplagg på arbeidsplassen blant annet i Nortura er helt i orden, blant andre.

Vi kontaktet rådgivere på videregående skoler som diskuterte saken i sine miljøer, vi jobbet fram saker med muslimske jenter og elever som engasjerte seg i debatten og ga sine synspunkter. Rådgiver Sangeeta Dhawan var en av dem som stilte til nettmøte med mediehusets brukere.

I det hele tatt var det viktig for oss å belyse, få fram så mange som mulig av de ulike synspunktene og holde debatten offentlig levende – i motsetning til ledelsen og saksbehandlerne i Politidirektoret og Justisdepartementet.

På lederplass engasjerte Stavanger Aftenblad seg med en positiv holdning til bruk av hodeplagg i politiet.

6.d.3 Kontakter/kilder: Mens vi dekket saken på ulike måter og nettdebatten og ulike pollinger på Aftenbladet.no nådde nye høyder, brukte jeg mye tid på å skaffe nye kontakter i direktorat og departement som kunne åpne opp sak og saksbehandling, slik at vi fikk vite hvilke aspekter som ble vurdert og utredet.

Via kontakter fikk jeg forbindelse med en kilde, riktignok lukket. Vedkommende bidro med betydelig informasjon som igjen førte til at vi kunne følge saksbehandlingen og publisere og problematisere nye relevante saker.

Jeg fikk etter hvert en forståelse av at direktoratet kom til å konkludere positivt i sin innstilling. Jeg fikk vite at det vurderte saken som "spesiell", og at direktoratet derfor ville sende den videre til justisdepartementet for vurdering. Jeg fikk også beskjed om at det ikke var sikkert saken ville finnes i postlistene, og at det fantes måter å "unngå" postlistene på dersom det var ønskelig.

6.d.4) Trusler: Underveis mottok Keltoum H. Missoum støtte fra mange hold, men også trusler. Hun fikk blant annet et brev i posten der bilder fra Aftenbladet var klippet ut og manipulert. På bildet i brevet fremsto hun som soldat med burka. Avsender ba henne dra hjem der hun kom fra, ellers kunne det komme til å tilstøte henne og familien noe.

Missoum hadde også opplevd at andre personer hun hadde møtt oppførte seg truende.

Debatten på nettet som i mange tilfeller hadde svært rasistiske undertoner, gjorde henne opprørt. Vi skrev en generell sak, men unnlot å nevne truslene i detalj da vi vurderte at presset som allerede var svært stort mot familien kunne bli større.

Også undertegnede mottok trusler på mobiltelefonen - både meldinger og samtaler. Disse gikk på at jeg måtte passe meg, og at de visste hvor jeg bodde. Heller ikke disse truslene ble omtalt.

6.d.5) Metode: Etter hvert som saken utviklet seg ble tidligere korrespondanse viktigere og viktigere. Da jeg i stor grad var avhengig av telefon, jobbet jeg tett sammen med leder, og under flere telefonsamtaler var vi to personer slik at vi i etterkant kunne sikre oss korrekt gjengivelse, og ikke minst for å stå sterkere dersom kilder reagerte på det som ble publisert.

Dessuten var det viktig for meg å kunne diskutere de opplysningene vi fikk, og legge løp for veien videre.

All skriftlig korrespondanse ble lagret, den elektroniske både på egen harddisk og i papirutskrifter.

Muntlige avtaler og utsagn med og fra personer som kunne bringe saken videre, ble i etterkant bekreftet via mail.

Det viste seg viktig og nyttig å legge ved disse mailene og vise til tidligere forsikringer når jeg purret på nye svar.

Jeg var bevisst på å gjøre avtalene bindene. Dette fungerte senere både som dokumentasjon for hendelsesforløpet, og for å kunne presse frem utvikling i saken.

6.d.6) Jobben mot klimaks: Den videre beskrivelsen av jobben mot klimaks, en politisk avgjørelse og senere fullstendig retrett, er detaljert, men har i ettertid vist seg som et vesentlig *bidrag i den politiske debatten*.

Diskusjonen om justisminister Knut Storbergets rolle og spørsmål knyttet til offentliggjøringen av justisdepartementets avgjørelse, blir her belyst ut fra vårt ståsted, vårt virke med saken og vår dokumentasjon:

Justisdepartementet: I januar 2009 får jeg igjen bruk for kontaktene jeg har etablert. Jeg får vite at saken er behandlet i Politidirektoratet, det skal handle om en positiv innstilling til Keltoum H. Missoums forespørsel om bruk av hijab til politiuniformen, men jeg får ingen kommentar. Saken er oversendt Justisdepartementet.

Vi tar kontakt for å høre hvor saken ligger, og om det er mulig å få Storberget i tale. Informasjonsavdelingen skal undersøke hvor saken ligger, men her er intet svar å få, ei heller hjelp til veien videre.

Jeg sporer opp saksbehandler og tar direkte kontakt. Vedkommende blir stum når jeg stiller spørsmål om hijabsaken. Hun nekter å svare på spørsmål om saken. Jeg ber om å bli vist til noen som kan og har lov til å snakke. Hun lover å formidle kontakt, men jeg hører ingenting.

Tadjik: Jeg tar så direkte kontakt med rådgiver i justisdepartementet, Hadja Tadjik, Hun var Arbeiderpartipolitiker fra Bjørnheimsbygd, et tettsted like utenfor Stavanger, og jobbet en kort periode som journalist i Stavanger Aftenblad. Jeg håper hun kan hjelpe oss med å få svar på hva som skjer i saken. Hun får tilsendt sju spørsmål på e-post. Ett av dem var en forespørsel om å få en uttalelse fra justisministeren.

Arkivet: Dagene går, det er taust fra Tadjik også. I mellomtiden prøver jeg å spore opp politidirektoratets innstilling i postlistene. Jeg finner ingenting og tar direkte kontakt med arkivet i Justisdepartementet. De var svært behjelpelige. Heller ikke de ansatte ved arkivet klarer å oppspore brevet.

Vi spør om det finnes måter å unngå at brev blir registrert i postlistene. Svaret er: nei, det går ikke, alt skal registreres. Justisdepartementet hevder i ettertid at brevet befant seg i postlistene. I Politidirektoratet var brevet datert 10. november, mens det skal ha blitt stemplet mottatt i departementet tre uker senere. Samtidig klarte verken vi eller arkivtjenesten å oppspore brevet.

Brevet: 21. januar kontakter jeg igjen Justisdepartementet, gir uttrykk for at vi føler saksgangen er tåkelagt og at arbeidet vårt blir trenert. Jeg gir beskjed om at jeg vurderer å skrive sak om håndteringen av saken, og forlanger å få snakke med noen som kan gi svar på hvor saken befinner seg.

Ikke offentlig: På kvelden samme dag får jeg en telefon fra kommunikasjonsdirektør Gunnar A. Johannesen i departementet.

Mine spørsmål: Hvor er brevet med innstillingen fra POD? Jeg ber om å få se det, og spør hvordan saken blir behandlet videre?

Samme kveld svarer ekspedisjonssef i politiavdelingen, Karen Alette Melander, på mail via Gunnar A. Johannesen:

Politidirektoratets uttalelse i saken er unntatt offentlighet etter OL paragraf 15, første ledd. Saken er til behandling i justisdepartementet.

Det er altså først nå vi får en offisiell bekreftelse på at saken befinner seg i justisdepartementet.

Klage: 22. januar utformer jeg sammen med journalist Harald Birkevold i Stavanger Aftenblads, en klage til departementet over at vi blir nektet innsyn. Vi viser til meroffentlighet. Departementet skal nå svare innen tre dager.

Det går én uke. Jeg purrer på svaret. Det følger en runddans fra informasjonsavdeling til dokumentavdeling til saksbehandler. Jeg sender flere e-poster og tar en mengde telefoner. Viser til svarfrist og stiller meg undrende til at vi ikke hører noe.

4. februar: Sender enda en e-post der jeg på vegne av Stavanger Aftenblad og vårt krav om innsyn i medhold av loven om meroffentlighet, stiller meg undrende til at saken drar ut. Gunnar Johannesen svarer at saken er videresendt til

dokumentasjonssenteret som tar det med fagavdelingen. Jeg kontakter dokumentasjonssenteret.

Deretter skjer saker og ting fort: Klokken 13.45 får vi mailen med innsyn i brevet og kan dermed offentliggjøre den positive innstillingen til Politidirektoratet. Saken nettes på Aftenbladet.no kl 14.30 og sendes deretter til NTB.

Videre behandling av saken: Samtidig sender jeg en ny e-post til kommunikasjonsdirektør Gunnar A. Johannesen der jeg takker for innsyn og spør hvordan saksgangen videre vil være.

Killengren: I mellomtiden får jeg tak i politidirektør Killengreen som nå endelig vil kommentere, samtidig avtaler jeg intervju med Keltoum H. Missoum.

Justisdepartementet konkluderer: Klokken 15.23 får jeg svar på e-posten som ble sendt til Johannesen:

Spørsmålet om bruk av religiøst hodeplagg er et prinsipielt spørsmål. Etter å ha mottatt Politidirektoratets vurdering, er det besluttet at politiets uniformsreglement skal endres slik at det gis anledning til bruk av religiøst hodeplagg sammen med politiuniformen.

Jeg blir meget overrasket over at vi får servert konklusjonen i en så følelsesladet sak uten at den var blitt behandlet politisk, og uten at justisministeren hadde kommentert saken. Det virket ikke som om han hadde vært involvert i saken. Hadde han undervurdert sprengkraften, eller var han dårlig informert?

Vi legger saken fortløpende ut på nett, sender den deretter til NTB.

Klokken 17.52 legger Politidirektoratet saken ut på sine nettsider:

Religiøse hodeplagg i politiet: *Justisdepartementet har tatt til følge Politidirektoratets anbefaling om å tillate bruk av religiøse hodeplagg til politiets uniform. Politiet er avhengig av tillit for å kunne skape trygghet, og forebygge og bekjempe kriminalitet. Det er derfor viktig at hele befolkningen kan føle en likeverdighet i sin relasjon til politiet. Dette sikres gjennom god utdanning, samfunnsforståelse og den opptreden din enkelte tjenestemann/kvinne viser i sitt forhold til publikum, sier politidirektør Ingelin Killengreen. Politidirektoratet understreker viktigheten av at politiet – Som landets sivile maktapparat – skal representere et speilbilde av befolkningen, og ikke favorisere spesielle grupper eller etnisk eller religiøs tilhørighet. Som et ledd i dette er det av avgjørende betydning å rekruttere tjenestemenn og kvinner som representerer mangfoldet i befolkningen. Se vedlagt brev fra Politidirektoratet til Justisdepartementet. Se også regjeringens hjemmeside.*

Jeg har fått kontakt med Killengren, justiskomiteen på Stortinget, Keltoum H. Missoum, og får reaksjoner fra lokale politikere.

Debatten: Facebook-grupper dannes. Motstanden mot hijab i politiet er massiv i folket – noe også pollingen på Aftenbladet.no viser. 10.000 stemmer i løpet av ett døgn. Motstanden er prosentvis 80-20. Politikere med Ola Borten Moe (først) og så FrP går i spissen for mot-grupperingene. Regjeringspartiene splittes. Debattprogrammene Tabloid, Redaksjon21 og

Dagsnytt18 har det som tema flere dager på rad. Samfunnsdebatten i flere uker styres mot hijab-temaet.

Jeg ringer justisdepartementet og ber om å få snakke med Storberget. Vi har fulgt saken tett og ønsker å fortelle våre lesere hvordan beslutningen ble fattet. Heller ikke denne gangen får vi svar på henvendelsen. Men dagen etter, torsdag 27. februar, avbryter Knut Storberget vinterferien på hytta. Han holder pressekonferanse hvor han på vegne av regjeringen snur i hijab-saken. Opposisjonen beskylder ministeren for vingling i den og flere andre saker. Han blir senere sykmeldt i to uker på grunn av arbeidspresset.

FrP (Hagen) forlanger åpen høring i kontroll- og konstitusjonskomiteen. I løpet av sykemeldingen til Storberget legger debatten seg, og kravet om åpen høring blir trukket.

Vi besøker Keltoum som selvfølgelig er svært skuffet og stiller seg undrende til motivene for regjeringens snuoperasjon. Hun blir hatet av motstandere og hyllet av sine egne. Nå ønsker hun å legge saken bak seg.

Hva som egentlig skjedde i Justisdepartementet da beslutningen om å tillate hijab til politiuniformen ble fattet, har ingen klart å finne svaret på.

7. Spesielle erfaringer å nevne.

Det er tankekors at mengden informasjonsmedarbeidere i det offentlige og private øker, samtidig som redaksjonene nedbemanner og journalistene må jobbe for å fylle flater både i papir og på nett og i noen redaksjoner også tv.

I arbeidet med denne saken erfarte jeg at informasjonsmedarbeidere stengte tilgangen til kilder og til intervjuobjekter, kanskje i den hensikt å spare kilden for arbeid eller fordi etaten har laget interne rutiner for hvem som får lov til å uttale seg. Min opplevelse er at dette bidro til hijabsakens forvirrende avslutning.

Beslutningstakerne ble aldri konfrontert med kritiske spørsmål om saken, de ble aldri spurt hva de syns om den heftige debatten på nettet, hvorfor saken ikke ble behandlet politisk osv. spørsmål som kunne gitt en pekepinn på hva opinionen var opptatt av.

Det fører også til vi må rundt grøten for å få tilgang til informasjon, og for all del unngå sentralbord og informasjonsmedarbeidere. Noe som kan være en utfordring når man har kontor og størsteparten av kildetilfanget og tidsbruk i Stavanger-regionen og så i enkelte saker må jobber inn mot forvaltningen i hovedstaden. Telefon og e-post blir viktige redskap. Jeg skulle gjerne sett noen av telefonstemmene i øynene sånn at avtalene ble mer forpliktene. Mest mulig bakgrunnsinformasjon er nyttig og brukes til å brette videre.

Flere av avtalene som ble gjort via telefon, ble bekreftet på e-post. På den måten ble de i større grad forpliktet til å svare.

Det var nyttig å være to personer under noen samtaler, som for eksempel da vi prøvde å spore opp brevet i postlistene. To resonnerer bedre enn en og kan bekrefte og drøfte det som skjedde i etterkant.

Aldri gi opp. Henger man på og presser lenge nok vil du få med utviklingen i saken.

Det er underlig å oppleve motstanden i statsapparatet i et velfungerende demokrati. Behovet for offentlighetsloven og meroffentlighet er skrikende og krever at spesielt journalister bruker de mulighetene som byr seg for å holde informasjonskanalene åpne.

Både i denne saken og andre, opplever jeg at informasjonsmedarbeidere ikke bare stenger tilgangen til kildene, men også svarer på vegne av beslutningstagerne, eller refererer uttalelser. Det uten at de som sitter på saksinformasjonen, eller skal ta stilling til sakene, får kontakt med omverdenen. Det kan få utilsiktede konsekvenser.

Selv om det hadde vært behagelig for enkelte at slike saker hadde loffet gjennom systemet uten debatt (kanskje slik det gjorde den gang det ble tillatt med hijab i det norske militæret) tror jeg Regjeringen, Storberget og Killengreen ville forstått mer av engasjementet og modenheten i befolkningen om det hadde vært en åpen debatt fra første stund. De ville kommet betraktelig bedre ut av hijabsirkuset enn slik historien viser. Behandlingen av saken førte til en utmattende og pinlig retrett.

Stavanger 14.01.2010

Tove M. E. Bjørnå